**ชื่อวิทยานิพนธ์** การวิเคราะห์การจัดกลุ่มโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมิน

คุณภาพภายนอก:ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสามจังหวัด

ชายแคนภาคใต้

ผู้เขียน นายสมโภชน์ ศรีสมุทร

สาขาวิชา การวัดผลและวิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา 2550

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกลุ่มและค้นหาคุณลักษณะ ของกลุ่มโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ โรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับ อนุบาลถึงชั้นประถมศึกษา ที่อยู่ในจังหวัด ปัตตานี ยะลา และนราชิวาส ที่ได้รับการประเมินภายนอก(รอบแรก)จาก สมศ. ในระหว่าง ปี 2544-2548 จำนวนทั้งหมด 278 โรงเรียน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้น(Multi-Stage Random Sampling) การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบ แรกจาก สมศ. ระหว่างปี พ.ศ. 2544-2548 ประกอบด้วย 3 ด้าน 14 มาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การวิเคราะห์จัดกลุ่ม(Cluster Analysis) ด้วยเทคนิค K-Means และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า สามารถจัดกลุ่มโรงเรียนระดับประถมศึกษาในสามจังหวัด ชายแดนภากใต้ ได้ 3 กลุ่ม มีลักษณะดังนี้ กลุ่มที่ 1 มีสมาชิก 139 โรงเรียน กิดเป็นร้อยละ 50 ซึ่ง เป็นกลุ่มที่มีมาตรฐานทั้งหมดสูงกว่าอีก 2 กลุ่ม ดังนั้นจึงตั้งชื่อกลุ่มที่ 1 ว่า "กลุ่มโรงเรียนที่มี กุณภาพมาตรฐาน" กลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 3 มีกุณภาพใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มที่ 2 มีสมาชิก 100 โรงเรียน กิดเป็นร้อยละ 36 มีลักษณะด้อยกุณภาพในมาตรฐานด้านผู้บริหารและด้านกรูกว่าอีกสอง กลุ่ม ดังนั้นจึงตั้งชื่อกลุ่มที่ 2 ว่า "กลุ่มโรงเรียนที่ด้อยกุณภาพด้านผู้บริหารและด้านครู" และกลุ่ม ที่ 3 มีสมาชิก 39 โรงเรียน กิดเป็นร้อยละ 14 มีลักษณะคุณภาพด้านผู้เรียนต้อยกว่าอีกสองกลุ่ม ดังนั้นจึงตั้งชื่อกลุ่มที่ 3 ว่า "กลุ่มโรงเรียนที่ด้อยกุณภาพด้านผู้เรียน" และพบว่า มาตรฐานแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่ง มาตรฐานด้านครู กับด้านผู้บริหารมี ความสัมพันธ์กันสูงที่สุด (r = .528) และมาตรฐานด้านผู้เรียนกับด้านผู้บริหารมีความสัมพันธ์กัน ต่ำสุด(r = .446)

Thesis Title Cluster Analysis of Schools based on Educational Standards for External

Quality Assessment: Basic Education Level of Schools in the Three Southern

**Border Provinces** 

Author Mr. Sompoch Srisamut

Major Program Educational Measurement and Research

Academic Year 2007

## ABSTRACT

This survey research had 2 objectives: to group schools in clusters and characterize them based on 14 standards of 3 categories of the Educational Standards for External Quality

Assessment at the basic education level and to study the relationships between these standards.

The subjects of this research were 278 schools in Pattani, Yala and Narathiwat, which offered kindergarten up to primary education levels and were already assessed (for the first round) by the Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) during 2001 – 2005. They were chosen through multi-stage random sampling. This research used secondary data from the data base of Office for National Education Standards and Quality Assessment. Cluster Analysis through the K-means technique and correlation coefficient were used for data analysis.

It was found that the schools could be grouped into 3 clusters. The first cluster which comprised 139 schools(or 50%) was named "the school cluster of standard quality" because all its standards were higher than those of the other two clusters. The second cluster which comprised 100 schools(or 36%) was named "the school cluster of inferior quality concerning administrators and teachers". The third cluster which comprised 39 schools(or 14%) was named "the school cluster of more inferior quality concerning learners" and teacher but it's standards about the learners were lower than those of the other two clusters. The relationships among The standards were significance at .01 level, with the highest relationship was between the overall of teacher standards and administrator standards (r = .528) and The Lowest relationship was between The learners standards and administrator standards (r = .446).